

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 141

I brev af 17. december 2024 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

28. januar 2025
Sagsnr.: 24/39568

Alm. del – spørgsmål 141:

Vil ministeren redegøre for fordele og ulemper ved at indføre en taxametermodel, der indeholder SPS-støtte som foreslået af en række gymnasier og ADHD-foreningen jf. BUU alm. del – bilag 71?

Svar:

ADHD-foreningen samt repræsentanter fra fem gymnasier (Mariagerfjord Gymnasium, Frederikssund Gymnasium, Kalundborg Gymnasium, Nørresundby Gymnasium & HF samt HF-fundamentet på Aarhus HF & VUC), der havde foretræde for BUU i december 2024, anbefaler bl.a., at taxametermodellen på ungdomsuddannelsesområdet skal indeholde et særskilt taxameter til specialpædagogisk støtte (SPS), jf. bilag 71. Fordele og ulemper ved at indføre en taxametermodel, der indeholder SPS-tilskuddet afhænger af, hvordan det konkret indarbejdes på ungdomsuddannelserne.

SPS-systemet i dag

Der tildeles SPS til den enkelte elev på baggrund af en konkret og individuel vurdering af støttebehov i relation til den dokumenterede funktionsnedsættelse. Der er i dag SPS-ordninger på frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler, FGU, ungdomsuddannelser, almene eller erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser samt videregående uddannelser.

Den nuværende SPS-ordning er en individuel model, hvor visitations-, forsynings- og finansieringsansvar er placeret centralt i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Det vil sige, der er fuld statslig refusion af udgifterne til den tildelte støtte til elever med det dokumenterede behov. Dog har institutionerne administrative udgifter forbundet med SPS, og antallet af elever, der modtager SPS, har dermed betydning for omfanget af administration på uddannelsesinstitutionerne. Sagsbehandlingen i STUK sker på baggrund af ensartede standarder i tilknytning til videnspersoner med kendskab til de konkrete funktionsnedsættelser.

Taxametersystemet

Finansieringen af uddannelserne og institutionerne er baseret på taxametersystemet, hvor tilskud udbetales efter et bloktilskudsprincip. Taxameterstyring indebærer, at der er sammenhæng mellem institutionernes aktivitet og tilskud. Institutionerne kan i overensstemmelse med gældende lovgivning frit disponere over de samlede tilskud under ét.

Taksterne er ikke beregnet omkostningsnært efter en given udgift, men politisk fastsat til at afspejle prioriteringer og vurderinger af forskellige aktiviteter. Det indebærer, at institutionernes individuelle omkostningsforhold ikke lægges til grund for takstfastsættelsen.

Fordele og ulemper ved indførelse af taxametermodel

Med indførelsen af en taxametermodel forstås en mere decentral model for SPS. En decentral model, hvor ansvaret for visitering, finansiering og levering af SPS lægges ud til den enkelte uddannelsesinstitution. I dag sikres der fra centralt hold en ensartet vurdering og tildeling af støtte, ligesom dokumentationen kun skal fremsendes én gang.

En decentral model på ungdomsuddannelserne kan blandt andet være forbundet med følgende fordele og ulemper:

Fordele

- Sagsbehandling på institutionerne kan tilrettelægges med henblik på at mindske administration af ordningen.
- Tidligere igangsættelse af indsatsen, hvis der ikke længere stilles krav om individuel vurdering af dokumentation for funktionsnedsættelser
- Mulighed for en helhedsorienteret indsats på skolen, hvor støtten er fuldt integreret i øvrige pædagogiske og understøttende aktiviteter
- Sagsbehandling tættere på eleverne og bedre kendskab til elevens læringsmiljø mv. Det kan medføre, at institutionerne løbende tager stilling til, om støtten matcher elevens behov.

Ulemper

- Formen og mængden af den støtte, der bliver givet, vil forventeligt være forskellig fra institution til institution. Det kan betyde, at en elev bliver vurderet berettiget til støtte af en institution, mens en anden uddannelsesinstitution ikke vurderer, at eleven er berettiget til støtte.
- Elever kan ikke længere frit tage deres hjælpemidler med videre til en ny uddannelsesinstitution. Det indebærer en risiko for at eleven i en periode står uden hjælpemidler. Eleverne vil desuden, i forbindelse med uddannelsesskift, formentlig skulle fremvise dokumentation på ny, afhængigt af den nye institutions dokumentationskrav.

- En centralt fastsat takst vil ikke være baseret på konkret behovsvurdering. Såfremt institutionernes tilrettelæggelse af støtten påvirkes af institutionens generelle økonomiske situation, kan det medføre, at eleven ikke får de rette hjælpemidler. Det kan indebære risiko for forskelsbehandling. De institutioner, der har mange elever med meget indgribende funktionsnedsættelser og markante støttebehov, kan desuden risikere ikke at blive tilstrækkeligt kompenseret for deres udgifter til støtte via taxameteret.
- Kræver lokal viden om funktionsnedsættelser og støtteformer. I dag foregår den centrale statslige SPS-administration i et fagligt miljø, der også indeholder personer med viden om forskellige funktionsnedsættelser. Et lignende vidensmiljø vil vanskeligt kunne opbygges på de enkelte institutioner. Det medfører, alt andet lige, risiko for, at lokalt tilrettelagt støtte ikke har et tilstrækkeligt fagligt niveau.
- Decentrale udbud kan skabe usikkerhed om volumen, hvilket medfører en risiko for et mere omkostningstungt støttesystem.

Jeg vil gerne se på, om der via forenklinger i det eksisterende system kan sikres mindre administration på institutionerne.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye